

Olje- og Energidepartement
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Sendes via nve@nve.no

5. desember 2021

Klage fra Romsdal IPR

Klage på vedtak om omklassifisering av 132 kV anlegg i Møre og Romsdal

Romsdal Interkommunalt politisk råd (Romsdal IPR)

Romsdal IPR, tidligere Romsdal Regionråd, er interkommunalt politisk råd for 5 kommuner - Aukra, Hustadvika, Molde, Rauma og Vestnes. Denne klagen er utarbeidet på vegne av disse kommunene og gjelder anleggene for 132kV-nettet Viklandet-Brandhol-Istad, Brandhol-Syltebø-Grytten-Istad og Giskemo-Kjelbotn-Bø-Grytten.

Bakgrunn

Statnett publiserte 26.11.2020 en melding om at det var inngått avtale med Mørenett om overtagelse av det nåværende transmisjonsnettet i Møre og Romsdal på 132 kV-nivå. Overtagelsen krever en omklassifisering av det aktuelle nettet fra transmisjonsnett til regionalt distribusjonsnett. Søknad ble behandlet av NVE.

Romsdal Regionråd argumenterte i høringsuttalelsen datert 18.12.2020 om at det, for deler av det aktuelle nettet, ikke finnes grunnlag for en omklassifisering før det er etablert alternative løsninger i dagens transmisjonsnett. Vi påpekte at flere punkter i søknaden både var uriktige og villedende. Statnetts søknad var begrunnet med at 132 kV-nettet i Møre og Romsdal ikke lenger har transmisjonsnettfunksjon. Romsdal Regionråd påpekte at det ikke er korrekt for de delene av nettet som forsyner Romsdalshalvøya. Dette ble det også i detalj redegjort for og underbygget i Istad Nett sin høringsuttalelse.

Etter NVE sitt varsel om vedtak om omklassifisering, gjentok Romsdal Regionråd den 24.02.2021 sine innvendinger. Vi påpekte at vedtaket, etter vår oppfatning, inneholdt feil og utilstrekkelig saksbehandling. Vi kommenterte at det ut fra NVE sitt varsel om vedtak, ikke var mulig å se at vår redegjørelse og dokumentasjonen var lest og seriøst vurdert av NVE. Vi ba derfor på nytt om at NVE avviste Statnetts søknad om omklassifisering for de aktuelle anleggene, inntil det er etablert et alternativ som erstatter anleggenes funksjon som transmisjonsnett.

Klage

Vi er overrasket og stiller oss uforstående til at NVE i sitt vedtak ikke forholder seg til og behandler de reelle og faglige innvendingene som finnes mot en tidlig omklassifisering.

Vi er sterkt uenig i at salg av det aktuelle 132 kV-nettet og omklassifisering er to uavhengige saker. Drift av dagens 132 kV-nett er nødvendig for å sikre kraftforsyningen til Romsdalshalvøya, og er derfor Statnetts oppgave inntil de har etablert en permanent løsning på et høyere spenningsnivå.

Det er åpenbart at 132 kV linjene inngår i et kapasitetssnitt sammen med 420 kV ledningen Viklandet-Fræna, noe også Statnett selv bekrefter. Dette snittet er av Statnett lagt til grunn når Statnett selv har tildelt gjenværende kapasitet i transmisjonsnettet.

Statnett har vært altfor sent ute med å realisere løsninger som vil sikre strømforsyningen til Romsdalshalvøya. Vi står nå overfor en forsynings situasjon uten tilgjengelig kapasitet fra transmisjonsnettet for kunder i Istad Nett AS sitt område. Dette gjelder kunder som enten ønsker å øke forbruket sitt, eller som ønsker å etablere seg i regionen (gjelder forbruk over 1 MW). Det skyldes nettopp at det aktuelle 132 kV-nettet har transmisjonsnettfunksjon som reserve for 420 kV-nettet. Uten krav til reserve, har derimot 420 kV-nettet tilstrekkelig kapasitet. Dagens løsning begrenser nærings- og samfunnsutviklingen i regionen, og er derfor sterkt beklagelig.

Konkrete innvendinger

For å underbygge ovenstående, vil vi spesielt kommenterer tre punkter i Statnetts melding om overdragelse av det aktuelle nettet (Statnetts formuleringer i kursiv):

«Vi ønsker å konsentrere vår rolle som eier av nett til de høyeste spenningsnivåene. Derfor ønsker vi å selge vårt 132 kV-nett i Møre og Romsdal,....»

Regelverket er klart mht. at Statnetts virksomhet normalt omfatter anlegg med høyere spenningsnivå enn 132 kV. Men kravet er at det da må finnes anlegg med høyere spenningsnivå som utfører de oppgavene som faktisk tilligger transmisjonsnettet. Inntil det skjer, er 132 kV-nettet så vel en legal som nødvendig del av transmisjonsnettet, og kan ikke omklassifiseres. Vi kan ikke se at et vedtak i tråd med vårt syn gir grunnlag for å hevde at det ville innebære en ny praksis.

«Dette salget representerer en betydelig overføring av eierskap fra statlig til regionalt nivå. Det vil styrke den regionale eierrollen og øke både effektivitet og lønnsomhet for kjøperne.»

Første del av utsagnet er en selvfølgelighet. Det er også mulig at det vil øke effektivitet og lønnsomhet for kjøperne. Men det er ikke relevant for saken, men fremstår som en villedende «skinnargumentsjon» og avsporing. Økt lønnsomhet for kjøperne, dvs. Mørenett, er ikke isolert sett et samfunnsmessig gyldig argument. Det relevante er tvert om at Statnett frasier seg en samfunnspålagt oppgave, og som i tillegg vil gi lokale forbrukere en uberettiget merkostnad.

«Etter at 420 kV-linjen fra Ørskog til Sogndal ble satt i drift, har ikke 132 kV-nettet i Møre og Romsdal lenger noen transmisjonsfunksjon.»

Dette er sakens kjernepunkt, og er ganske enkelt ikke korrekt for de delene av nettet som forsyner Romsdalshalvøya, og som denne klagen gjelder. Slik vi forstår det, er det heller ikke korrekt når Statnett hevder at det aktuelle nettet ikke inngår ved kapasitetsfastsettelse.

Konklusjon

Det er ingen tvil om at deler av 132 kV-nettet til Statnett i Møre og Romsdal i dag har en transmisjonsnettfunksjon, inngår i kapasitetsfastsettelsen og derfor ikke kan omklassifiseres.

Etter vår vurdering har NVE ikke vektlagt situasjonen for Romsdalshalvøya, som i mange år har vært svært anstrengt. Statnett har kommet langt i arbeidet med å utrede ulike alternativ for ny 420 kV-linje i tillegg til dagens ensidige innmating fra Sunndalsøra. Det mest aktuelle alternativet for en ny forbindelse fram til Istad, er etter Statnett sine vurderinger, at dagens 132 kV-forbindelse mellom Grytten og Istad erstattes av en ny 420 kV-løsning i samme trasé. Deler av strekningen (fjordkryssingen over Langfjorden) er allerede forberedt for oppgradering til 420 kV.

På denne bakgrunn er det nærliggende å stille spørsmål om hvorfor en planlegger å bygge nytt transmisjonsnett dersom situasjonen allerede er tilfredsstillende, og det nettet som finnes ikke har noen transmisjonsnettfunksjon?

Det framstår også som merkelig at Statnett ønsker å selge en forbindelse som, forhåpentligvis i løpet av kort tid, skal saneres og erstattes med en ny 420 kV-forbindelse som skal inngå i transmisjonsnettet.

Vi vil med henvisning til ovenstående be Olje- og energidepartementet om å omgjøre NVEs vedtak og avvise Statnetts søknad om omklassifisering, inntil det er etablert et alternativ som erstatter de aktuelle 132 kV-anleggenes funksjon som transmisjonsnett.

Vennlig hilsen

Romsdal Interkommunalt politisk råd

Odd Jørgen Nilssen
Ordfører
Aukra kommune
(sign.)

Tove Henøen
Ordfører
Hustadvika kommune
(sign.)

Torgeir Dahl
Ordfører
Molde kommune
(sign.)

Yvonne Wold
Ordfører
Rauma kommune
(sign.)

Randi Bergundhaugen
Ordfører
Vestnes kommune
(sign.)